

Międzynarodowa Refleksja Solidarności

Shalom

Nauczanie/ Wychowanie

**Siostry Szkolne de Notre Dame
Kwiecień 2010**

Wprowadzenie

„Kształcenie jest uzdalnianiem. Jest ono kluczem do wprowadzania i umacniania demokracji, do rozwoju, który jest możliwy i humanitarny, a jednocześnie wprowadza pokój, wzajemny szacunek i sprawiedliwość społeczną. Istotnie, w świecie, w którym twórczość i wiedza odgrywają tak wielką rolę, prawo do kształcenia nie jest niczym mniejszym niż prawo do uczestniczenia w życiu współczesnego świata.”

([The Amman Affirmation](#), Education for All: *Achieving the Goal*, 1996)

Wzwanie do modlitwy

„Kształcenie jest zagadnieniem pierwszoplanowym, z którym musimy się teraz zmierzyć. Możemy nigdy w pełni nie zrozumieć naszej rzeczywistości i jej wielkich wyzwań, którym trzeba stawić czoło, bez zapewnienia odpowiedniego wykształcenia. Wykształcenie przygotowuje nas do zadań i potrzeb naszego stale zmieniającego się świata. Świat ukazuje konieczność posiadania szerokiego spojrzenia na dokonujące się zmiany i ciągłego przystosowywania się do nowych warunków.”

([Universal Education](#), *Global Alliance for Peace and Prosperity*)

Doświadczenie

„Jednym z cichych zabójców uderzających w rozwijający się świat jest brak właściwego, elementarnego wykształcenia dla ogromnej liczby najuboższych dzieci w najuboższych krajach świata – zwłaszcza dla dziewcząt. Jest to jednak, inaczej niż w przypadku wielu poważnych światowych dolegliwości, choroba, którą wiadomo jak leczyć. Wiemy jakie są potrzebne narzędzia i jakie wypróbowane sposoby działania. Wiemy także, że koszt takiego uleczenia ... jest niewielki w porównaniu z ogromnymi korzyściami jakie to wykształcenie przyniosłoby dla zdrowia, ekonomii, możliwości kobiet i podstawowej ludzkiej godności.”

(Gene B. Sperling, “*The Case for Universal Basic Education for the World’s Poorest Boys and Girls*”)

W ostatnich dziesięcioleciach następował wzrost i rozszerzanie się szkolnictwa podstawowego. To spowodowało, że oczekiwano także wzrostu liczbowego i procentowego wykształconych dorosłych. Jednak nadal 72 miliony dzieci w wieku szkolnym i 71 milionów dorosłych nie uczęszcza do szkół, a świat nie podąża drogą osiągnięcia Milenijnych Celów Rozwoju (do roku 2015), dotyczących powszechnego, podstawowego nauczania.

(Education for All: *Global Monitoring Report 2010*)

Systemy edukacyjne wielu najuboższych krajów świata doświadczają załamania po światowym kryzysie ekonomicznym. *Światowy System Kontroli - Wykształcenie dla Wszystkich 2010*, ostrzega, że kryzys ten może spowodować utratę pokoleń dzieci, których szanse życiowe zostaną w niepowetowany sposób zniszczone przez niepowodzenia w ochronie ich prawa do wykształcenia.

Refleksja

„Sprawiedliwe społeczeństwo może być budowane jedynie przez poszanowanie transcendentnej godności osoby ludzkiej. Stanowi ona ostateczny cel społeczeństwa, które powinno być jej podporządkowane: 'Porządek społeczny i jego rozwój powinien być nieustannie kierowany na dobro osób, gdyż porządek rzeczy winien być podporządkowany hierarchii osób, nie zaś na odwrót'. Poszanowanie godności ludzkiej absolutnie nie może pomijać poszanowania tej zasady: trzeba uznawać 'każdego bez wyjątku bliźniego za drugiego siebie, zważając przede wszystkim na jego życie i środki konieczne do jego godnego prowadzenia'. Trzeba, by wszystkie programy społeczne, naukowe i kulturalne kierowały się świadomością prymatu każdej istoty ludzkiej.” (Kompendium Społecznej Nauki Kościoła, nr 132)

„Przynaglone miłością Chrystusa, decydujemy się wypełniać nasze posłannictwo przez służbę apostołską w dziele wychowywania. Przez wychowywanie rozumiemy uzdalnianie ludzi, by mogli osiągnąć pełnię swych możliwości jako osoby stworzone przez Boga na Jego Obraz i Podobieństwo, i pomaganie im, by wykorzystywali swe zdolności dla budowania świata bardziej ludzkiego. Podobnie jak Matka Teresa wychowujemy w przekonaniu, że przez wewnętrzną przemianę człowieka przemienia się świat. Nasza służba domaga się więc chrześcijańskiego spojrzenia na powołanie człowieka i na ostateczne przeznaczenie świata.” (Jesteście Połane, K 22)

Słowa Bł. Marii Teresy od Jezusa Gerhardinger z *'Zaufać i odważyć się'*:

- „Najpierw muszę sama nauczyć się tego i ćwiczyć w tym, czego chcę nauczyć innych i co im chcę przekazywać.” (18 wrzesień; MT 29)
- „Dobrze wykształcony wychowawca łatwiej przyjmuje osoby takimi jakimi są i im pomaga, niż ktoś, komu brak odpowiedniego przygotowania. Najlepsza nawet wola nie jest w stanie uzupełnić braku kompetencji.” (19 wrzesień; MT 259)
- „Pracujmy i służmy nie ludziom – ale Bogu – w miłości i wierności, z dobrą intencją! On będzie nas wspierał swą wszechmocną łaską.” (14 wrzesień; MT 2941)

Działanie

Wykształcenie jest podstawowym prawem człowieka ... chociaż nadal pozostaje celem trudnym do osiągnięcia. „Trudnym, ale nie niemożliwym.”

(UN Secretary-General Ban Ki-Moon on the launch of the EFA *Global Monitoring Report 2010*)

- Biorąc pod uwagę sytuację edukacji w naszym świecie, co ty jako pojedyncza osoba możesz zrobić dla zwiększenia szans na osiągnięcie tego celu?
- Jako wspólnota proszę podzielić się refleksją: co możesz podjąć, by wzmocnić poparcie w osiągnięciu tego celu?

Modlitwa końcowa

Pierwszy krok do wykształcenia to posiadanie oczu otwartych i zwróconych z ciemności do światła, do Bożego światła. Miłujący Boże, nasz świat potrzebuje Twojego światła; użycz nam Twojej mądrości i wiedzy, abyśmy mogli pracować razem nad doprowadzeniem świata do Twojego światła i jedności poprzez wykształcenie. Pozwól nam odkrywać różne sposoby osiągnięcia tego celu, jakim jest umożliwienie wykształcenia wszystkim ludziom. Amen.